

hurczoltatott be a betegség. 2-or Micsoda óvintézkedések vannak megtéve. 3-or A gyógykezelés miként rendeltetett el.

A legtöbb baj van a járványtáblákkal. Ezek soha sincsennek helyesen kiállítva. Különösen a megbetegedések, a maradtak és gyógyultak beírásánál és vezetésénél van hiba. Miután a járványtáblákat 1—15 és 15-től a hónap végéig szóló esetekről kell vezetni, azok, a kik 1—15-ig gyógyultak 15—31-ig nem szerepelhetnek ísmét az új kimutatásban, csak maradtak szerepelnek átjövőkként. Különben a táblák olyan világosak, hogy lehetetlen eltéveszteni egy kis gond mellett a rubrikák helyes kitöltését.

A közgyűlés a főorvos figyelmeztetést tudomásul veszi.

Egyéb köztanácskozás tárgyát képező ügy nem fordulván elő Dr. Tavassy Lajos ismerteti egy nőnél látott, a nagy szemérem ajkról kiinduló daganatot a következőkben:

A.) *Körélmény.* A megvizsgált nő előadja, hogy körülbelül 5 év előtt a jobb nagyszemérem ajkon, borsó nagyságu daganatot vett észre, mely eleintén nagyon lassan, de néhány hó múlva rohamosabban s ekkor már dió s körülbelül egy évre reá tojás nagyságra nőtt. Növekedésével aránylagosan nyulni is kezdett (valószínűleg súlyánál fogva) lefelé. Ekkor a szeméremajk e daganattal egybe volt forrva, s laposan megnyulva. E nyulvány vékony kötegszerű és spárga vastagságu kötelen egy új daganat képződött, mely aztán rohamosan nőtt is, míg mostani nagyságát és alakját nyerte. Említi, hogy 2 és 3 évvel ez előtt, de mindég télen, az alsó daganat alján, két ízben kifekélyesedett és sűrű genyszerű folyadék ürült ki többszörre, mi azonban nem tett ki többet az egész, mint egy kávéskanálnak egy harmadáig, orvosi kezelésre mindkét esetben — gyógyult (Dr. Kres). — Mérsékelt fájdalmai mindég voltak, különösen a jobb lágyék tájban egészen fel a hypochondriumig.

Alkalmi okul nem tud felvilágosítást adni. Azonban keresztkérdéseimre végre bevallotta, hogy férje rendszeren azon oldalán feküdt és valahányszor (minden este) mellette feküdt, szeméremtestével, különösen ezen oldali ajkat húzgálta, vongálta. A közösülést is mindég oldalt (t. i. ezen oldalon) végezte.

B.) *Jelen állapot.* A megvizsgált nőnél, a jobb szemérem ajk

egész hosszában (7 cm.) laposan elterülő s lefelé tölesérszerűen keskenyedő, a szeméremajk eredetétől 6 cmnyire halad, ettől fogva kis ujj vastagságú mint egy köteg 10 cm. hosszúra megnyulik s hirtelen kitágul s egy gula alakot vesz fel, melynek csúcsa fölfelé, alapja pedig lefelé néz. Méretei: 11 cm. széles, 10 cm. hosszú és 7 cm. vastag.

Az egész képletet tekintve külsőleg, alig különbözik a köztakarótól, csupán az alsó tömeges rész, melynek alapja kissé barnásan színezett, rajta oldalt sima (6 cm. hosszú, 4 cm. széles) heg foglal helyet; maga a részlet tömött, nem egyenletesen sima, hanem több gömb alakú külön állónak látszik, de még is összefüggő tömeget képez; a bőr felette alig szedhető ránczba, kissé fájdalmas, rajta sűrű visszértágulatok vannak. A felette lévő rész (t. i. a szeméremajkon és az onnan kiinduló kötegszerű képlet) rendes sima, köztakárnak megfelelő fájdalomtalan és szépen ránczba szedhető.

Hogy e függő képlet, mely mint egy kötélén függő harang lóg le czombjai közepéig ne alkalmatlankedjék, e nő úgy segített magán, hogy egy vászon zacskót készített magának s ebbe hordja úgy, hogy derekára is köti.

Kórisma azt hiszem „Hottentot-kötény.”

Mint tudjuk, hogy e kötényt különösen a Hottentot nők általában viselik, de viselik még más dél-afrikai népek is, így többek közt a Buschmänner nők is, de nem oly általánosan.

Erre nézve Friedrich Ratzel „Völkerkundé“-jében ezeket írja a „Hottentot-kötény“ viseletéről:

... Aber jene Fettansammlung in Gesässe so wie an den äusseren Theilen der Hüften u. der Schenkel, welche aus vielen Hottentottinnen wahre Monstra macht, ist auf das weibliche Geschlecht beschränkt. Sie, wie auch die verlängerung der kleinen Schamlippen, die zur Bildung der sogenannten „Hottentotten-schürze“ führt, kommt zwar bei den Hottentottinnen besonders häufig vor, ist aber auch bei andern afrikanischen Völkern nicht ganz selten, so dass etwas Rassenhaftes eigentlich nur in ihrer starken Vertretung bei dieser Gruppe u. den nächtsverwandten Buschmännern zu erkennen.

Ugyan e szerző a Buschmännerekről így ír:

Bei der Buschmänner Frauen kommt der Fättsteiss ähnlich, wie bei den Hottentottinnen, aber in leichteren Graden vor, enstprechend ihrer so vielgeringern heigung zu Fettleibigkeit. Flower hat denselben schon bei eimen 10 jährigen Buschmädchen nachgewiesen. — Dagegen die ist eigenthümliche Bildung der weiblichen Geschlechts-

theile, welche als „Hottentotten-Schürze“ bekannt ist, eine regelmässige Erscheinung. Mit der allgemeine geringern Differenzierung der Geschlechter, hängt auch die merkwürdige Thatsache zusammen, dass die Entwicklung der Brüste bei älteren Weibern, oft eine täuschend geringe ist, während sie beim Manne bis zur säugefähigkeit sich steigern soll. stb.

Dr. Szabó azt hiszi, az egész a szeméremajk kötszöve tének túlnövése elephantiasia lehet.

Orient Gyula gyógyszerész bemutatja az urotangens-üveg-műszert a következőket adván elő:

Folyadékok vizsgálatakor gyakori feladatunk az, hogy a folyadékot és a kémlőszer-oldatot egymás fölé kell rétegeznünk. Különösen az esetben, ha a két folyadék fajsúly különbsége esekély, a rétegezés kémlősöben vagy más edényben sehogysen sikerül, minek megfelelően a reactio sem következik be. E folyadék rétegezés biztos végzésére a következőkben leírt készüléket ajánlom, melyet „urotangens“-nek nevezhetünk:

Az egyenlőtlen szárú, csappal felszerelt közlekedő csövek hosszabbikába *a*, mely felül kiszélesedik és itt cm^3 -re beosztott, a nagyobb fajsúlyú kémlőszert öntjük, a másikba *b*, pedig a vizsgálandó folyadékot. Most óvatosan megnyitván a *c* csapot, arra ügyelünk, hogy a szűk csőbe a kémlőszer beöntésekor bezárult levegő lehetőleg lassan távozzék. Az utolsó levegő-buborék, a két folyadék egymással való érintkezését jelöli. A csapot, ha elég kémlőszer jutott az edénybe, elzárjuk.

E készülék különösen alkalmas húgyvizsgálatokra, a mikor ferrocyankaliumos eczetsavval avagy salétromsavval fehérjére kémlünk.

Ugyancsak *Orient Gyula* közli vizsgálatait a pelsüczy meleg forrásról a következőkben:

Pelsüczyről egy palaczk — circa egy liternyi — vizet kaptam, hogy azt alkatrészeire megvizsgáljam, s vajjon nem-e valami ásványviz?

Az állítólag meleg forrásból fakadó viz üledék nélküli, kristálytiszta. — Üledéket több napi állás után sem képez. A vizsgált víznek jellemző íze vagy szaga nincsen; s így oldott gáznemű

